

กรีกโบราณ

ชีวิตในนครรัฐ

ชาวกรีกได้สร้างนครรัฐต่างๆของพวกเขารุ่งขึ้นด้วยป้อมปราการขนาดใหญ่บนยอดภูเขา และมีเมืองอยู่ด้านล่าง มีการก่อสร้างกำแพงหินสูงบริเวณรอบๆบ้าน โรงหัตถกรรม และบริษัทต่างๆ เพื่อป้องกันศัตรูเมื่อมีสงคราม นครรัฐทุกนครจะมีตลาดซึ่งเรียกว่า อากูรา เนื่องจากเป็นสถานที่ที่ผู้คนได้พบปะพูดคุยกัน และจับจ่ายซื้อของ นอกจากนี้ศาลากลางนครรัฐก็ตั้งอยู่ในบริเวณนั้นด้วย ถือเป็นเรื่องปกติที่ผู้ชายอิสระหรือผู้ชายเสรีชนจะเดินและสนทนาปัญหาต่างๆในเขตบริเวณนี้ บ่อยครั้งที่นครรัฐต่างๆ จะมีสนามกีฬาและโรงละครกลางแจ้งแถมเขตชานเมือง ชาวกรีกเชื่อว่าการมีร่างกายที่แข็งแรงนั้น มีความสำคัญเท่ากันกับการทำงาน และการเรียนในโรงเรียน

ภาพประกอบ: ตลาดในนครเอเธนส์ (c Mauricio)

ครึ่งหนึ่งของประชากรในนครรัฐต่างๆ เป็นทาส พลเมืองส่วนใหญ่เป็นเชลยสงครามที่ถูกขายหรือถูกซื้อ เช่นเดียวกับกับอัญมณี สัตว์เลี้ยง และสินค้าอื่นๆ ทาสจะทำงานเพาะปลูก เหมืองแร่ เหมืองหิน และก่อสร้างบ้าน แต่ก็มีทาสบางคนเป็นครูและเป็นหมอ ผู้หญิงที่แต่งงานกับผู้ชายเสรีชน ส่วนมากจะอยู่บ้านและเป็นแม่บ้าน โดยมีหน้าที่อบขนมปังและดูแลบ้าน ส่วนทาสผู้หญิงมีหน้าที่ทำอาหาร ล้างและเก็บกวาดให้พวกเขา พ่อบ้านมีหน้าที่ซื้อของ ซึ่งเขาจะออกจากบ้านแต่เช้าตรู่ และจะกลับมาบ้านอีกครั้งก็ตอนค่ำแล้ว เมื่อพ่อบ้านไปจับจ่ายซื้อของ ก็ได้คุยกันกับผู้ชายคนอื่นๆ บางทีอาจก็ไปแข่งขันกีฬา และไปล่าสัตว์ เมื่อเขามีแขกมาบ้านด้วยการยาต้องไม่อยู่บริเวณนั้น ในขณะเดียวกัน ผู้ที่ให้ความบันเทิงแก่แขกด้วยการเต้นรำและร้องเพลง คือทาสผู้หญิง

โรงเรียนกลางแจ้งในนครรัฐเอเธนส์ (Wiki Commons)

มีเพียงแต่เด็กผู้ชายเท่านั้นที่ได้ไปโรงเรียน พวกเขาเริ่มเข้าเรียนเมื่ออายุหกขวบ และจบการศึกษาเมื่ออายุสิบห้าปี ส่วนเด็กผู้หญิงต้องอยู่ที่บ้าน เพื่อเรียนรู้งานบ้านและการอบรมเลี้ยงดูลูก เด็กสาวส่วนมากแต่งงานเมื่ออายุได้ประมาณสิบห้าปี

นครเอเธนส์

ผู้ชายในนครรัฐเอเธนส์จะใช้เวลาส่วนมากปรึกษาหารือกันและตัดสินใจว่านครรัฐควรจะบริหารและปกครองอย่างไร ผู้ที่ได้รับสิทธิในการแสดงความคิดเห็น คือผู้ชายเสรีชนที่เกิดในนครรัฐเท่านั้น ทุกๆเก้าวันจะมีการประชุมสมัชชาประชาชน สมัชชาประชาชนเป็นผู้ออกกฎหมาย กำหนดภาษี และการตัดสินใจที่สำคัญๆ

มีคนหลายพันคน ไปประชุมเพื่อร่วมการสนทนาและปรึกษาหารือกัน ตามกฎระเบียบข้อหนึ่ง คือ การประชุมไม่สามารถเริ่มขึ้นได้ หากสมาชิกมายังไม่ครบหกพันคน ผู้ชายที่เข้าประชุมสามารถออกเสียงได้ทั้งสนับสนุนและค้านโดยการยกมือ ชาวเอเธนส์เรียกการกระทำแบบนี้ว่าประชาธิปไตย ถึงแม้ว่าผู้หญิง ทาส และผู้พวยพไม่มีสิทธิในการออกเสียงก็ตาม

เพริคลีส นักปราศรัยผู้ยิ่งใหญ่ กำลังปราศรัยต่อหน้าประชาชนในนครรัฐเอเธนส์ (Wiki Commons)

คนที่จะเป็นผู้นำที่จะทำหน้าที่สำคัญของนครรัฐ จะถูกเลือกโดยการจับฉลาก การจับฉลากยังใช้ในการเลือกผู้พิพากษาคติความ และผู้ตัดสินการแข่งขันกีฬาด้วย ชาวเอเธนส์จะได้ใช้สิทธิ์ปีละครั้งในการเลือกคนที่จะถูกส่งออกนอกเมือง ผู้คนที่ทำความเสียหายและไม่เป็นที่ต้องการ จะมีความเสี่ยงที่ต้องออกจากนครรัฐถึงสิบปี

นครสปาร์ต้า

นครรัฐเอเธนส์มักจะมีสงครามกับนครรัฐสปาร์ต้าบ่อยๆ จนได้ฉายารัฐแห่งสงคราม ผู้ชายเป็นนักรบที่เก่งกาจ เพราะว่าพวกเขาได้ถูกฝึกมาเป็นอย่างดี จากเด็กผู้ชายอายุเจ็ดขวบจนเป็นผู้ใหญ่อายุสามสิบสี่ปี พวกเขาจะใช้ชีวิตอยู่ในค่ายทหารตลอดเวลา ซึ่งที่ค่ายทหารนี้มีการฝึกอย่างหนักและมีวินัยที่เคร่งครัด พวกเขาได้อาหารทานน้อยและสวมเสื้อผ้าไม่ถ้อยดีและไม่พอสวย วิธีที่จะอยู่รอดได้คือ เรียนรู้การขโมย ประชาชนชาวสปาร์ตาเชื่อว่าเด็กผู้ชายจะเป็นนักรบที่ดีขึ้น ถ้าพวกเขาเป็นคนร้ายกาจ ผู้เข้าเป็นทหารหากมีอายุยืนจะเป็นทหารจนอายุหกสิบปี

รูปปั้นรุ่นเก่าแก่ชาวสปาร์ตา และรูปปั้นรุ่นใหม่ (Wiki Commons)

นักรบจากนครรัฐสปาร์ตาจะไว้ผมยาวและมีเสื้อคลุมสีแดง จึงทำให้รู้ว่าเป็นทหารจากกลุ่มนี้ หากทหารไม่สามารถเอาชนะการต่อสู้ได้ พวกเขาจะต้องต่อสู้จนกว่าทุกคนจะตาย พวกเขาไม่สามารถกลับบ้านได้ ถ้าเขาไม่ชนะ

สตรีชาวสปาร์ตาได้รับอิสระมากกว่าสตรีในนครรัฐอื่นๆเล็กน้อย

เพราะว่าผู้ชายจะไม่ค่อยได้อยู่กับครอบครัว

ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญที่เด็กผู้หญิงและสตรีได้ออกกำลังกายและมีร่างกายที่แข็งแรง เพื่อจะได้ให้กำเนิดบุตรที่แข็งแรงได้

เด็กผู้ชายถือเป็นที่ต้องการมากที่สุด และอาจมีการนำเด็กทารกผู้หญิงไปทิ้งไว้ในป่า และมีคนอื่นมาเอาไป และเด็กผู้หญิงเหล่านี้ก็กลายมาเป็นทาส

แบบฝึกหัด

จงตอบคำถาม:

1. ชาวกรีกเรียกตลาดที่ผู้คนมาพบปะกันและพูดคุยกันว่าอะไร?
2. ใครที่ได้ไปโรงเรียนที่นครรัฐเอเธนส์?
3. สมัชชาประชาชนมีหน้าที่อะไรบ้าง?
4. ประชาชนชาวเอเธนส์มีการเลือกผู้นำที่จะทำหน้าที่สำคัญของนครรัฐอย่างไร?
5. สิ่งใดที่ทำให้เรารู้ว่าเขาคือนักรบชาวสปาร์ต้า